

31992L0051

24.7.1992

ÚŘEDNÍ VĚSTNÍK EVROPSKÝCH SPOLEČENSTVÍ

L 209/25

SMĚRNICE RADY 92/51/EHS

ze dne 18. června 1992

o druhém obecném systému pro uznávání odborného vzdělávání a přípravy, kterou se doplňuje směrnice 89/48/EHS

RADA EVROPSKÝCH SPOLEČENSTVÍ,

s ohledem na Smlouvu o založení Evropského hospodářského společenství, a zejména na článek 49, čl. 57 odst. 1 a článek 66 této smlouvy,

s ohledem na návrh Komise ⁽¹⁾,

ve spolupráci s Evropským parlamentem ⁽²⁾,

s ohledem na stanovisko Hospodářského a sociálního výboru ⁽³⁾,

- (1) vzhledem k tomu, že na základě článku 8a Smlouvy vnitřní trh zahrnuje prostor bez vnitřních hranic a že v souladu s čl. 3 písm. c) Smlouvy, představuje odstranění překážek volného pohybu osob a služeb jeden z cílů Společenství; že pro státní příslušníky členských států to znamená zejména možnost vykonávat povolání, ať již jako osoba samostatně výdělečně činná nebo jako zaměstnanec, v jiném členském státě než v tom, ve kterém získali odbornou kvalifikaci;
- (2) vzhledem k tomu, že pro povolání, pro jejichž výkon nestanovilo Společenství žádnou minimální úroveň kvalifikace, si členské státy podržely možnost stanovit takovou úroveň, která by zaručovala kvalitu služeb poskytovaných na jejich území; že však nemohou požadovat, aniž by tím porušily závazky stanovené články 5, 48, 52 a 59 Smlouvy, aby státní příslušník členského státu získal takové kvalifikace, které jsou obvykle určeny jen odkazem na kvalifikace vydávané v rámci jejich vnitrostátních vzdělávacích systémů, pokud dotyčná osoba již získala úplnou kvalifikaci nebo její část v jiném členském státě; že proto musí každý hostitelský členský stát, ve kterém je povolání regulováno, vzít v úvahu kvalifikace získané v jiném členském státě a musí určit, zda tyto kvalifikace odpovídají kvalifikacím, které dotyčný stát požaduje;
- (3) vzhledem k tomu, že směrnice Rady 89/48/EHS ze dne 21. prosince 1988 o obecném systému pro uznávání

vysokoškolských diplomů vydaných po ukončení nejméně tříletého odborného vzdělávání a přípravy ⁽⁴⁾ přispívá k dosažení těchto povinností; že však je uvedená směrnice omezena pouze na vysokoškolské vzdělávání;

- (4) vzhledem k tomu, že pro usnadnění výkonu všech povolání, která jsou v hostitelském členském státě závislá na dosažení určité úrovně vzdělávání a odborné přípravy, by měl být zaveden druhý obecný systém, který by doplnil systém první;
- (5) vzhledem k tomu, že doplňující obecný systém musí být založen na stejných zásadách a musí obdobně obsahovat stejná pravidla jako původní obecný systém;
- (6) vzhledem k tomu, že se tato směrnice nevztahuje na regulovaná povolání, na která se vztahují zvláštní směrnice, které se v zásadě zabývají zavedením vzájemného uznávání studia ukončeného před vstupem do povolání;
- (7) vzhledem k tomu, že se tato směrnice nevztahuje ani na činnosti, na které se vztahují zvláštní směrnice hlavně určené k zavedení uznávání technických dovedností založených na praxi získané v jiném členském státě; že některé tyto směrnice se použijí pouze na činnost osob samostatně výdělečně činných; že pro zajištění toho, aby výkon takovýchto činností zaměstnancem nebyl zahrnut do působnosti této směrnice, čímž by výkon téže činnosti byl předmětem odlišné právní úpravy v závislosti na tom, zda ji vykonává osoba samostatně výdělečně činná nebo zaměstnanec, by tyto směrnice měly být použitelné i na osoby vykonávající zmíněné činnosti jako zaměstnanci;
- (8) vzhledem k tomu, že doplňujícím obecným systémem není nedotčeno použití čl. 48 odst. 4 a článku 55 Smlouvy;
- (9) vzhledem k tomu, že tento doplňující systém musí zahrnovat úroveň vzdělávání a odborné přípravy, na které se nevztahuje původní obecný systém, totiž ty, které odpovídají jinému postsekundárnímu vzdělávání a odborné přípravě a jinému rovnocennému vzdělávání a odborné přípravě, a dále ty, které odpovídají

⁽¹⁾ Úř. věst. C 263, 16.10.1989, s. 1 a Úř. věst. C 217, 1.9.1990, s. 4.

⁽²⁾ Úř. věst. C 149, 18.6.1990, s. 149 a Úř. věst. C 150, 15.6.1992.

⁽³⁾ Úř. věst. C 75, 26.3.1990, s. 11.

⁽⁴⁾ Úř. věst. L 19, 24.1.1989, s. 16.

- dlouhodobému či krátkodobému středoškolskému studiu doplněnému případně odbornou přípravou nebo praxí;
- (10) vzhledem k tomu, že pokud je ve většině členských států výkon daného regulovaného povolání podmíněn buď velmi krátkou přípravou, nebo určitými osobními předpoklady, nebo pouze všeobecnými znalostmi, může být běžný postup uznávání podle této směrnice přehnaně složitý; že pro tyto případy by měl být stanoven zjednodušený postup;
- (11) vzhledem k tomu, že by mělo být přihlédnuto k systému odborného vzdělávání ve Velké Británii, kde jsou standardy pro úroveň výkonu všech odborných činností stanoveny Národním rámcem profesních kvalifikací „National Framework of Vocational Qualifications“;
- (12) vzhledem k tomu, že v některých členských státech je poměrně málo regulovaných povolání; že však příprava na povolání, která nejsou regulovaná, může být zvláště přizpůsobena výkonu povolání s tím, že strukturu a úroveň vzdělávání určují nebo schvalují příslušné orgány dotyčného členského státu; že toto poskytuje záruky rovnocenné těm, které jsou poskytovány v souvislosti s regulovaným povoláním;
- (13) vzhledem k tomu, že příslušným orgánům hostitelského členského státu by mělo být povoleno určovat v souladu s odpovídajícími právními předpisy Společenství podrobná pravidla nezbytná pro provádění adaptačního období a zkoušky způsobilosti;
- (14) vzhledem k tomu, že tento doplňující obecný systém zahrnuje dvě úrovně vzdělávání a odborné přípravy a jelikož původní obecný systém zahrnuje úroveň třetí, musí tento doplňující obecný systém stanovit, zda a za jakých podmínek může osoba s určitou úrovní vzdělávání a odborné přípravy vykonávat v jiném členském státě povolání, pro které jsou kvalifikace upraveny na odlišné úrovni;
- (15) vzhledem k tomu, že pro výkon určitých povolání požadují některé členské státy držení diplomu ve smyslu směrnice 89/48/EHS, zatímco pro totéž povolání jiný členský stát požaduje ukončení odborného vzdělávání nebo přípravy odlišné struktury; že určité druhy vzdělávání a odborné přípravy, přestože nemají povahu postsekundárního vzdělávání s minimálními délkou ve smyslu této směrnice, nicméně vedou ke srovnatelné odborné úrovni a připravují osobu k podobné odpovědnosti a činnostem; že takové vzdělávání a odborná příprava by proto měly být zařazeny do stejné kategorie jako ty, které jsou osvědčeny diplomem; že z důvodu velké rozmanitosti takového vzdělávání a odborné přípravy může být dosaženo této klasifikace pouze vyjmenováním dotyčných oborů vzdělávání a odborné přípravy; že taková klasifikace by případně zavedla uznání rovnocennosti mezi tímto vzděláváním a odbornou přípravou a tím, na které se vztahuje směrnice 89/48/EHS; že některá regulovaná vzdělávání by měla být zařazena na úroveň diplomů v druhém seznamu;
- (16) vzhledem k tomu, že s přihlédnutím ke stále se měnící organizaci odborné přípravy by měl být stanoven postup pro měnění těchto seznamů;
- (17) vzhledem k tomu, že doplňující obecný systém zahrnuje povolání, jejichž výkon závisí na kvalifikacích získaných odborným vzděláváním a přípravou středoškolské úrovně a obecně požaduje manuální dovednosti, a proto musí také stanovit uznávání takových kvalifikací, i když byly získány pouze odbornou praxí v členském státě, který taková povolání nereguluje;
- (18) vzhledem k tomu, že cílem tohoto obecného systému, stejně jako prvního obecného systému, je odstranit překážky při přístupu k regulovaným povoláním a jejich výkonu; že práce vykonávaná na základě rozhodnutí Rady 85/368/EHS ze dne 16. července 1985 o srovnatelnosti kvalifikací získaných odborným vzděláváním mezi členskými státy Evropského společenství⁽¹⁾, přestože toto rozhodnutí sleduje odlišný cíl, než je zrušení právních překážek svobody pohybu, totiž zlepšení průhlednosti trhu práce, musí být ve vhodných případech využita při uplatňování této směrnice, zejména pokud může poskytnout informace o předmětu, obsahu a délce odborné přípravy;
- (19) vzhledem k tomu, že profesní komory a zařízení pro odborné vzdělávání a přípravu by měly být ve vhodných případech konzultovány nebo vhodným způsobem zapojeny do rozhodovacího procesu;
- (20) vzhledem k tomu, že takovýto systém tím, že posiluje práva občana Společenství využít své odborné dovednosti v každém členském státě, doplňuje a posiluje stejně jako původní systém jeho právo získat takové dovednosti, kdekoliv si přeje;
- (21) vzhledem k tomu, že u obou systémů musí být po určité době používání posouzena účinnost jejich působení, a zejména možnost, jak je lze zlepšit,

(1) Úř. věst. L 199, 31.7.1985, s. 56.

PŘIJALA TUTO SMĚRNICI:

b) *osvědčením*: jakýkoli doklad o vzdělání a odborné přípravě nebo jakýkoli soubor těchto dokladů,

— který byl vydán příslušnými orgány v členském státě určenými v souladu s jeho právními a správními předpisy,

KAPITOLA I

Definice

— který prokazuje, že jeho držitel po ukončení středoškolského studia dokončil

Článek 1

Pro účely této směrnice se rozumí:

buď studium, nebo odbornou přípravu jinou než uvedenou v písmenu a) ve vzdělávacím zařízení nebo při zaměstnání, nebo kombinované studium ve vzdělávacím zařízení a při zaměstnání, popřípadě doplněné zkušební nebo odbornou praxí požadovanou kromě tohoto studia,

a) *diplomem*: jakýkoli doklad o vzdělání a odborné přípravě nebo jakýkoli soubor těchto dokladů,

nebo zkušební či odbornou praxi požadovanou kromě tohoto středoškolského studia, nebo

— který byl vydán příslušným orgánem v členském státě určeným v souladu s jeho právními a správními předpisy,

— který prokazuje, že jeho držitel úspěšně ukončil

— který prokazuje, že jeho držitel po ukončení středoškolského studia technické či odborné povahy případně dokončil

i) buď postsekundární studium, jiné než uvádí čl. 1 písm. a) druhá odrážka směrnice 89/48/EHS, nejméně jednoleté nebo odpovídající dobu rozvolněného studia, u něhož je jako obecné pravidlo jednou z podmínek přijetí úspěšné ukončení středoškolského studia požadovaného pro postoupení do vysokoškolského studia a také odborná příprava, která může být požadována navíc k uvedenému postsekundárnímu studiu,

buď studium, nebo odbornou přípravu uvedenou v předchozí odrážce,

ii) nebo jeden z oborů vzdělávání a odborné přípravy uvedených v příloze C, a

nebo zkušební či odbornou praxi požadovanou kromě tohoto středoškolského studia technické či odborné povahy, a

— který prokazuje, že jeho držitel má odbornou kvalifikaci požadovanou pro přístup k povolání regulovanému v členském státě nebo pro jeho výkon,

— který prokazuje, že jeho držitel má odbornou kvalifikaci požadovanou pro přístup k povolání regulovanému v členském státě nebo pro jeho výkon,

za podmínky, že vzdělávání a odborná příprava potvrzené tímto dokladem byly získány převážně ve Společenství nebo mimo Společenství ve vzdělávacích zařízeních, která zajišťují vzdělávání a odbornou přípravu v souladu s právními a správními předpisy členského státu, nebo že jejich držitel má tříletou odbornou praxi potvrzenou členským státem, který uznal doklady o vzdělání pocházející ze třetích zemí.

za podmínky, že vzdělávání a odborná příprava potvrzené tímto dokladem byly získány převážně ve Společenství nebo mimo Společenství ve vzdělávacích zařízeních, která zajišťují vzdělávání a odbornou přípravu v souladu s právními a správními předpisy členského státu, nebo že jejich držitel má dvouletou odbornou praxi ověřenou členským státem, který uznal doklady o vzdělání pocházející ze třetích zemí.

Diplomem ve smyslu prvního pododstavce se rozumí rovněž jakýkoli doklad o vzdělání a odborné přípravě nebo jakýkoli soubor těchto dokladů vydaných příslušnými orgány členského státu, pokud jsou vydány po úspěšném ukončení vzdělávání a odborné přípravy získané ve Společenství a jsou uznány příslušným orgánem tohoto členského státu za rovnocenné a pokud zakládají stejná práva na přístup k povolání, které je v tomto členském státě regulováno, a jeho výkon;

Osvědčením ve smyslu prvního pododstavce se rozumí rovněž jakýkoli doklad o vzdělání a odborné přípravě nebo jakýkoli soubor těchto dokladů vydaných příslušnými orgány členského státu, pokud jsou vydány po úspěšném ukončení vzdělávání a odborné přípravy získané ve Společenství a jsou uznány příslušným orgánem tohoto členského státu za rovnocenné a pokud zakládají stejná práva na přístup k povolání, které je v tomto členském státě regulováno, a jeho výkon;

- c) *osvědčením způsobilosti*: jakýkoli doklad o kvalifikaci
- potvrzující vzdělávání a odbornou přípravu, které netvoří součást souboru představujícího diplom ve smyslu směrnice 89/48/EHS nebo diplom nebo osvědčení ve smyslu této směrnice, nebo
  - vystavený po posouzení osobních kvalit, dovedností či vědomostí považovaných za důležité proto, aby žadatel mohl vykonávat povolání, příslušným orgánem určeným v souladu s právními a správními předpisy členského státu, aniž by bylo požadováno prokázání předchozího vzdělávání;
- d) *hostitelským členským státem* členský stát, ve kterém státní příslušník členského státu žádá, aby mohl vykonávat povolání, které je v uvedeném členském státě regulováno, jedná-li se o jiný stát, než ve kterém získal svůj doklad o vzdělání a odborné přípravě nebo osvědčení způsobilosti nebo v němž poprvé vykonával dotyčné povolání;
- e) *regulovaným povoláním* regulovaná odborná činnost nebo soubor činností, které tvoří toto povolání v členském státě;
- f) *regulovanou odbornou činností* odborná činnost, u níž jsou přístup k ní nebo její výkon nebo jeden ze způsobů jejího výkonu v členském státě vyhrazeny přímo nebo nepřímo na základě právních a správních předpisů držitelům dokladu o vzdělání a odborné přípravě či osvědčení způsobilosti. Zejména následující skutečnosti mohou vytvářet způsob výkonu regulované odborné činnosti:
- výkon činnosti pod profesním označením, pokud se užívání tohoto označení řídí právními a správními předpisy a je vyhrazeno pro držitele určitého dokladu o vzdělání a odborné přípravě nebo osvědčení způsobilosti,
  - výkon odborné činnosti v oblasti zdravotnictví, pokud jsou odměňování nebo úhrada za tuto činnost na základě vnitrostátní úpravy sociálního zabezpečení vyhrazeny pro držitele určitého dokladu o vzdělání a odborné přípravě nebo osvědčení způsobilosti.
- Odborná činnost, na kterou se nevztahuje první pododstavec, se považuje za regulovanou, jestliže je vykonávána členy sdružení nebo organizace, jejichž účelem je zejména podporovat a zachovávat vysokou úroveň v dotyčném oboru a které jsou k dosažení tohoto cíle uznány členským státem ve zvláštní formě a
- svým členům vydávají doklady o vzdělání a odborné přípravě,
- zajišťují, aby jejich členové dodržovali pravidla pro výkon povolání, které stanoví, a
- udělují jim právo užívat profesní označení nebo jeho zkratku nebo výhody z postavení odpovídajícího tomuto dokladu o vzdělání a odborné přípravě.
- Pokud členský stát podle druhého pododstavce uzná sdružení nebo organizaci, která splňuje podmínky tohoto pododstavce, uvědomí o tom Komisi;
- g) *regulovaným vzděláváním a odbornou přípravou* jakékoli vzdělávání a odborná příprava, které
- jsou přímo zaměřené na výkon určitého povolání a
  - zahrnují studium, popřípadě doplněné odbornou přípravou nebo zkušební či odbornou praxí, jehož struktura a úroveň je upravena právními a správními předpisy tohoto členského státu nebo jsou sledovány nebo schvalovány orgánem určeným pro tento účel;
- h) *odbornou praxí* skutečný a dovolený výkon dotyčného povolání v členském státě;
- i) *adaptačním obdobím* výkon regulovaného povolání v hostitelském členském státě pod dohledem odpovědné osoby kvalifikované pro toto povolání, jenž může být doplněn dalším vzděláváním a odbornou přípravou. Toto období praxe pod dohledem je předmětem hodnocení. Podrobná pravidla, kterými se řídí adaptační období a jeho hodnocení, stanoví příslušné orgány hostitelského členského státu.
- Postavení, které má v hostitelském členském státu osoba po dobu adaptačního období, zejména ohledně práva pobytu, jakož i povinností, sociálních práv a dávek, náhrad a odměn stanoví příslušné orgány tohoto členského státu v souladu s použitelnými právními předpisy Společenství;
- j) *zkouškou způsobilosti* zkouška, která se omezuje na odborné znalosti žadatele a kterou vykonávají příslušné orgány hostitelského členského státu s cílem ohodnotit schopnosti žadatele vykonávat regulované povolání v uvedeném členském státě.
- K této zkoušce připraví příslušné orgány seznam oblastí, na které se na základě srovnání vzdělání a odborné přípravy vyžadovaných členským státem a vzdělání a odborné přípravy

získaných žadatelem nevztahuje doklad o vzdělání a odborné přípravě žadatele. Tyto oblasti mohou zahrnovat jak teoretické znalosti, tak i praktické dovednosti požadované pro výkon povolání.

Zkouška způsobilosti musí vzít v úvahu skutečnost, že žadatel je kvalifikovaný odborník v členském státě původu nebo ve členském státě, odkud přichází. Zkouška zahrnuje oblasti vybrané z těch, které jsou na seznamu uvedeném v druhém pododstavci a jejichž znalost je základním předpokladem pro výkon povolání v hostitelském členském státě. Podrobné podmínky zkoušky způsobilosti stanoví příslušné orgány tohoto státu.

Postavení žadatele v hostitelském členském státě, který si přeje připravit se na zkoušku způsobilosti v tomto státě, stanoví příslušné orgány tohoto hostitelského členského státu v souladu s použitelnými právními předpisy Společenství.

KAPITOLA II

Oblast působnosti

Článek 2

Tato směrnice se vztahuje na každého státního příslušníka členského státu, který chce vykonávat regulované povolání v hostitelském členském státě jako osoba samostatně výdělečně činná nebo jako zaměstnanec.

Tato směrnice se nevztahuje na povolání, která jsou předmětem zvláštní směrnice, již se stanoví podmínky vzájemného uznávání diplomů mezi členskými státy, ani na činnosti, na které se vztahují směrnice vyjmenované v příloze A.

Působnost směrnic vyjmenovaných v příloze B se rozšiřuje i na zaměstnance vykonávající činnosti upravené těmito směrnicemi.

KAPITOLA III

System uznávání, pokud hostitelský členský stát požaduje držení diplomu ve smyslu této směrnice nebo směrnice 89/48/EHS

Článek 3

Aniž je dotčena směrnice 89/48/EHS, pokud je v hostitelském členském státě přístup k regulovanému povolání nebo jeho výkon podmíněn držením diplomu vymezeného touto směrnicí nebo směrnicí 89/48/EHS, nesmějí příslušné orgány z důvodů nepovídací kvalifikace odmítnout povolit státnímu příslušníkovi

členského státu přístup k uvedenému povolání nebo jeho výkon za stejných podmínek, jaké se vztahují na jeho vlastní státní příslušníky, jestliže

- a) je žadatel držitelem diplomu vymezeného touto směrnicí nebo směrnicí 89/48/EHS, požadovaného v jiném členském státě pro přístup k dotyčnému povolání a pro jeho výkon na jeho území a tento diplom byl vydán v některém členském státě, nebo
- b) žadatel vykonával dotyčné povolání na plnou pracovní dobu po dobu dvou let nebo po odpovídající dobu na částečnou pracovní dobu během předchozích deseti let v jiném členském státě, ve kterém toto povolání není regulováno ve smyslu čl. 1 písm. e) a čl. 1 písm. f) prvního pododstavce této směrnice nebo čl. 1 písm. c) a čl. 1 písm. d) prvního pododstavce směrnice 89/48/EHS, a má doklad o vzdělání a odborné přípravě,

— který byl vydán příslušným orgánem v členském státě určeným v souladu s právními a správními předpisy tohoto státu a

— který buď prokazuje, že jeho držitel úspěšně ukončil postsekundární studium, jiné než uvádí čl. 1 písm. a) druhá odrážka směrnice 89/48/EHS, nejméně jednoleté nebo odpovídající dobu rozvolněného studia, u něhož je jako obecné pravidlo jednou z podmínek přijetí úspěšné ukončení středoškolského studia požadovaného pro postoupení do vysokoškolského studia, a také případnou odbornou přípravu, která je součástí uvedeného postsekundárního studia,

— nebo potvrzuje regulované vzdělávání a odbornou přípravu uvedené v příloze D a

— který připravil svého držitele k výkonu daného povolání.

Výše uvedená dvouletá odborná praxe však nesmí být požadována, pokud je žadatel držitelem dokladu o vzdělání a odborné přípravě uvedeného v tomto písmenu, který je vydáván po ukončení regulovaného vzdělávání a odborné přípravy.

Dokladem o vzdělání a odborné přípravě ve smyslu prvního pododstavce tohoto písmene se rozumí rovněž jakýkoli doklad o vzdělání a odborné přípravě nebo jakýkoli soubor těchto dokladů vydaných příslušnými orgány členského státu, pokud jsou vydány po úspěšném ukončení vzdělávání a odborné přípravy získané ve Společenství a jsou uznány příslušným orgánem tohoto členského státu za rovnocenné, za předpokladu, že ostatním členským státům a Komisi bylo toto uznání oznámeno.

Odchylně od prvního pododstavce tohoto článku nemusí hostitelský členský stát použít tento článek, pokud je přístup k regulovanému povolání a jeho výkon podmíněn v tomto státě držením diplomu vymezeného směrnicí 89/48/EHS a jednou z podmínek vydání tohoto diplomu je ukončení postsekundárního studia delšího než čtyřletého.

Článek 4

1. Bez ohledu na článek 3 může hostitelský stát také požadovat, aby žadatel

a) prokázal odbornou praxi, pokud délka vzdělání a odborné přípravy uvedené na podporu jeho žádosti, jak je stanoveno v čl. 3 prvním pododstavci písm. a) a b), je nejméně o jeden rok kratší než doba požadovaná hostitelským členským státem. V tom případě nesmí délka požadované odborné praxe přesahovat

— dvojnásobek chybějící délky vzdělávání a odborné přípravy, pokud se chybějící délka týká postsekundárního studia nebo doby zkušební praxe vykonávané pod odborným dohledem a ukončené zkouškou,

— chybějící délku vzdělávání, pokud se tato chybějící délka týká odborné praxe získávané za pomoci osoby kvalifikované pro dotyčné povolání.

V případě diplomů ve smyslu čl. 1 písm. a) druhého pododstavce se délka vzdělávání a odborné přípravy uznaná za rovnocennou určí stejně jako pro vzdělávání a odbornou přípravu vymezené v čl. 1 písm. a) prvním pododstavci.

Při používání těchto ustanovení se musí vzít v úvahu odborná praxe uvedená v čl. 3 prvním pododstavci písm. b).

V žádném případě nesmí požadovaná odborná praxe přesáhnout 4 roky.

Odborná praxe však nesmí být požadována na žadateli, který je držitelem diplomu potvrzujícího postsekundární studium uvedeného v čl. 1 písm. a) druhé odrážce nebo diplomu vymezeného čl. 1 písm. a) směrnice 89/48/EHS a který si přeje vykonávat povolání v hostitelském členském státě, který vyžaduje držení diplomu potvrzujícího jeden z oborů vzdělávání uvedených v příloze C a D;

b) absolvoval adaptační období nepřesahující 3 roky nebo složil zkoušku způsobilosti, pokud

— se teoretické nebo praktické předměty zahrnuté ve vzdělávání a odborné přípravě získaných žadatelem podle čl. 3 prvního pododstavce písm. a) nebo b)

podstatně liší od těch, jež jsou zahrnuty do diplomu vymezeného touto směrnicí nebo směrnicí 89/48/EHS, který je požadován hostitelským členským státem, nebo

— v případě uvedeném v čl. 3 písm. a) prvním pododstavci regulované povolání v hostitelském členském státě zahrnuje jednu či více regulovaných odborných činností, které nejsou součástí povolání regulovaného v členském státě původu žadatele nebo v členském státě, odkud žadatel přichází, a tento rozdíl odpovídá specifickému vzdělávání a odborné přípravě požadovaných v hostitelském členském státě a zahrnuje teoretické nebo praktické předměty, které se podstatně liší od oblastí zahrnutých v diplomu vymezeném v této směrnici nebo ve směrnici 89/48/EHS předloženém žadatelem, nebo

— v případě uvedeném v čl. 3 prvním pododstavci písm. b) regulované povolání v hostitelském členském státě zahrnuje jednu nebo více regulovaných odborných činností, které nejsou součástí povolání vykonávaného žadatelem v členském státě původu nebo v členském státě, odkud žadatel přichází, a tento rozdíl odpovídá specifickému vzdělávání a odborné přípravě požadovaných v hostitelském členském státě a zahrnuje teoretické nebo praktické předměty, jež se podstatně liší od předmětů, na které se vztahuje doklad o vzdělání a odborné přípravě předložený žadatelem.

Pokud hostitelský členský stát využije této možnosti, musí dát žadateli právo zvolit si mezi adaptačním obdobím a zkouškou způsobilosti. Pokud hostitelský členský stát, který požaduje diplom vymezený ve směrnici 89/48/EHS nebo v této směrnici, zamýšlí zavést odchylky od práva žadatele zvolit si, použije se postup podle článku 14.

Odchylně od druhého pododstavce tohoto písmene si hostitelský členský stát může vyhradit právo volby mezi adaptačním obdobím a zkouškou způsobilosti, pokud

— jde o povolání, jehož výkon požaduje přesnou znalost vnitrostátního práva a u kterého je poskytování právních rad nebo pomoci týkající se vnitrostátního práva důležitým a trvalým rysem odborné činnosti, nebo

— pokud hostitelský členský stát podmiňuje přístup k povolání nebo jeho výkon držením diplomu vymezeného ve směrnici 89/48/EHS, u kterého je jednou z podmínek vydání ukončení více než tříletého postsekundárního studia nebo odpovídající doby rozvolněného studia,

a pokud je žadatel držitelem buď diplomu vymezeného touto směrnicí, nebo dokladu o vzdělání a odborné přípravě ve smyslu čl. 3 písm. b) prvního pododstavce, nakterý se nevztahuje čl. 3 písm. b) směrnice 89/48/EHS.

2. Hostitelský členský stát však nesmí použít ustanovení odst. 1 písm. a) a b) zároveň.

KAPITOLA IV

Systém uznávání, pokud hostitelský členský stát požaduje držení diplomu a žadatel je držitelem osvědčení nebo odpovídajícího dokladu o vzdělání a odborné přípravě

Článek 5

Pokud je v hostitelském členském státě přístup k regulovanému povolání nebo je jeho výkon podmíněn držením diplomu, nesmějí příslušné orgány z důvodů neodpovídající kvalifikace odmítnout povolit státnímu příslušníkovi členského státu přístup k uvedenému povolání nebo jeho výkon za stejných podmínek, jaké se vztahují na jeho vlastní státní příslušníky, jestliže

- a) je žadatel držitelem osvědčení požadovaného v jiném členském státě pro přístup k dotyčnému povolání a pro jeho výkon na jeho území a toto osvědčení bylo vydáno v některém členském státě, nebo
- b) žadatel vykonával stejné povolání na plnou pracovní dobu po dobu dvou let během předchozích deseti let v jiném členském státě, ve kterém toto povolání není regulováno ve smyslu čl. 1 písm. e) a čl. 1 písm. f) prvního pododstavce, a má doklad o vzdělání a odborné přípravě,

— který byl udělen příslušným orgánem členského státu určeným v souladu s právními a správními předpisy tohoto státu a

— který prokazuje, že jeho držitel po ukončení středoškolského studia dokončil

buď odborné vzdělávání nebo přípravu jiné než jsou uvedené v písmenu a) ve vzdělávacím zařízení nebo při zaměstnání, nebo kombinované studium ve vzdělávacím zařízení a při zaměstnání, popřípadě doplněné zkušební nebo odbornou praxí, která je součástí tohoto studia,

nebo zkušební či odbornou praxí, která je součástí středoškolského studia, nebo

— který prokazuje, že jeho držitel po ukončení středoškolského studia technické či odborné povahy případně dokončil

buď odborné vzdělávání nebo přípravu, které jsou uvedeny v předchozí odrážce,

nebo zkušební či odbornou praxi, která je součástí středoškolského studia technické či odborné povahy, a

— který připravil svého držitele k výkonu daného povolání.

Výše uvedená dvouletá odborná praxe však nesmí být požadována, pokud je žadatel držitelem dokladu o vzdělání a odborné přípravě uvedeného v tomto písmenu, který je vydáván po ukončení regulovaného vzdělávání a odborné přípravy.

Přesto může hostitelský členský stát požadovat, aby žadatel splnil adaptační období nepřesahující tři roky, nebo aby složil zkoušku způsobilosti. Hostitelský stát musí dát žadateli právo zvolit si mezi adaptačním obdobím a zkouškou způsobilosti.

Pokud hostitelský členský stát zamýšlí zavést odchylky od práva žadatele zvolit si adaptační období nebo zkoušku způsobilosti, použije se postup podle článku 14.

KAPITOLA V

Systém uznávání, pokud hostitelský členský stát požaduje držení osvědčení

Článek 6

Pokud je v hostitelském členském státě přístup k regulovanému povolání nebo je jeho výkon podmíněn držením osvědčení, nesmějí příslušné orgány z důvodů neodpovídající kvalifikace odmítnout povolit státnímu příslušníkovi členského státu přístup k uvedenému povolání nebo jeho výkon za stejných podmínek, které se vztahují na jeho vlastní státní příslušníky, jestliže

a) je žadatel držitelem diplomu vymezeného touto směrnicí nebo směrnice 89/48/EHS nebo osvědčení požadovaného v jiném členském státě pro přístup k dotyčnému povolání a pro jeho výkon na jeho území a tento diplom nebo osvědčení byl vydán v některém členském státě nebo

b) žadatel vykonával dotyčné povolání na plnou pracovní dobu po dobu dvou let nebo po odpovídající dobu na částečnou pracovní dobu během předchozích deseti let v jiném členském státě, ve kterém toto povolání není regulováno ve smyslu čl. 1

písm e) a čl. 1 písm. f) prvního pododstavce, a má doklad o vzdělání a odborné přípravě,

— který byl vydán příslušným orgánem v členském státě určeným v souladu s právními a správními předpisy tohoto státu a

— který buď prokazuje, že jeho držitel úspěšně ukončil postsekundární studium jiné než uvedené v čl. 1 písm. a) druhé odrážce směrnice 89/48/EHS, nejméně jednoleté nebo odpovídající dobu rozvolněného studia, u něhož je jako obecné pravidlo jednou z podmínek přijetí úspěšné ukončení středoškolského studia požadovaného pro zahájení vysokoškolského studia, a také odborné přípravy, která je zařazena do uvedeného postsekundárního studia, nebo

— který prokazuje, že jeho držitel po ukončení středoškolského studia dokončil

buď odborné vzdělávání nebo přípravu jiné než uvedené v písmenu a) ve vzdělávacím zařízení nebo při zaměstnání, nebo kombinované studium ve vzdělávacím zařízení a při zaměstnání, popřípadě doplněné zkušební nebo odbornou praxí, která je součástí tohoto studia,

nebo zkušební či odbornou praxi, která je součástí středoškolského studia, nebo

— který prokazuje, že jeho držitel po ukončení středoškolského studia technické či odborné povahy případně dokončil

buď odborné vzdělávání nebo přípravu, jež jsou uvedené v předchozí odrážce,

nebo období zkušební či odborné praxe, která je součástí středoškolského studia technické či odborné povahy, a

— který připravil svého držitele k výkonu daného povolání.

Výše uvedená dvouletá odborná praxe však nesmí být požadována, pokud je žadatel držitelem dokladu o vzdělání a odborné přípravě uvedeného v tomto písmenu, který je vydáván po ukončení regulovaného vzdělávání a odborné přípravy.

c) jestliže žadatel, který není držitelem žádného diplomu, osvědčení ani jiného dokladu o vzdělání a odborné přípravě ve smyslu čl. 3 písm. b) nebo písm. b) tohoto článku, vykonával dotyčné povolání na plnou pracovní dobu po tři po sobě jdoucí roky nebo po odpovídající dobu na částečnou

pracovní dobu během předchozích deseti letech v jiném členském státě, ve kterém toto povolání není regulováno ve smyslu čl. 1 písm. e) a čl. 1 písm. f) prvního pododstavce.

Dokladem o vzdělání a odborné přípravě ve smyslu písm. b) prvního pododstavce se rozumí rovněž jakýkoli doklad o vzdělání a odborné přípravě nebo jakýkoli soubor těchto dokladů vydaných příslušnými orgány členského státu, pokud jsou vydány po úspěšném ukončení vzdělávání a odborné přípravy získané ve Společenství a jsou uznány příslušným orgánem tohoto členského státu za rovnocenné, za předpokladu, že ostatním členským státům a Komisi bylo toto uznání oznámeno.

Článek 7

Aniž je dotčen článek 6, může hostitelský členský stát také požadovat, aby žadatel

a) absolvoval adaptační období nepřesahující dva roky nebo složil zkoušku způsobilosti, pokud se vzdělávání a odborná příprava, které žadatel absolvoval v souladu s čl. 6 prvním pododstavcem písm. a) nebo b), týká teoretických či praktických předmětů, jež se podstatně liší od oblastí, na které se vztahuje osvědčení požadované v hostitelském členském státě, nebo pokud se liší oblasti činnosti charakterizované v hostitelském členském státě specifickým vzděláváním a odbornou přípravou týkající se teoretických či praktických předmětů, jež se podstatně liší od těch, na které se vztahuje žadatelův doklad o vzdělání.

Pokud hostitelský členský stát využije této možnosti, musí dát žadateli právo zvolit si mezi adaptačním obdobím a zkouškou způsobilosti. Pokud členský stát požadující osvědčení zamýšlí zavést odchylku od práva žadatele zvolit si, použije se postup podle článku 14;

b) absolvoval adaptační období nepřesahující dva roky nebo složil zkoušku způsobilosti, pokud v případech uvedených v čl. 6 prvním pododstavci písm. c) žadatel není držitelem žádného diplomu, osvědčení ani jiného dokladu o vzdělání a odborné přípravě. Hostitelský členský stát si může vyhradit právo volby mezi adaptačním obdobím a zkouškou způsobilosti.

KAPITOLA VI

Zvláštní systémy uznávání dalších kvalifikací

Článek 8

Pokud je v hostitelském členském státě přístup k regulovanému povolání nebo jeho výkon podmíněn držením osvědčení způsobilosti, nesmí příslušný orgán odmítnout povolit z důvodů

neodpovídající kvalifikace státnímu příslušníku členského státu přístup k uvedenému povolání nebo jeho výkon za stejných podmínek, jaké platí pro jeho vlastní státní příslušníky, jestliže

a) je žadatel držitelem osvědčení způsobilosti požadovaného v jiném členském státě pro přístup ke stejnému povolání a pro jeho výkon na jeho území a toto osvědčení je vydáno některým jiným členským státem, nebo

b) žadatel prokáže kvalifikace získané v jiném členském státě,

které poskytují záruky, zejména v oblasti zdraví, bezpečnosti, ochrany životního prostředí a ochrany spotřebitele, rovnocenné těm, které požadují právní a správní předpisy hostitelského členského státu.

Jestliže žadatel neprokáže držení takového osvědčení nebo kvalifikací, použijí se právní a správní předpisy hostitelského členského státu.

Článek 9

Pokud je v hostitelském členském státě přístup k regulovanému povolání a jeho výkon podmíněn pouze držením dokladu o vzdělání prokazujícím obecné vzdělávání na základní nebo střední úrovni, nesmí příslušný orgán odmítnout povolit z důvodů neodpovídající kvalifikace státnímu příslušníku členského státu přístup k uvedenému povolání a jeho výkon za stejných podmínek, jaké platí pro jeho vlastní státní příslušníky, jestliže je žadatel držitelem dokladu o vzdělání odpovídající úrovně vydaného v jiném členském státě.

Tento doklad o vzdělání musí být vydán příslušným orgánem v uvedeném členském státě určeným v souladu s jeho právními a správními předpisy.

KAPITOLA VII

Ostatní opatření napomáhající účinnému výkonu svobody usazování, volnému pohybu služeb a zaměstnanců

Článek 10

1. Příslušné orgány hostitelského členského státu, který požaduje od osob pro přístup k určitému regulovanému povolání důkaz bezúhonnosti nebo dobré pověsti nebo důkaz, že neprodělaly úpadek nebo že jim nebyl pozastaven nebo zakázán výkon tohoto povolání z důvodů závažného profesního pochybení nebo

trestného činu, přijmou jako dostatečný důkaz ve vztahu ke státním příslušníkům členských států, kteří si přejí vykonávat dané povolání na jeho území, doklady prokazující splnění těchto požadavků vydané příslušnými orgány členského státu původu nebo předchozího usazení.

Nevydávají-li příslušné orgány členského státu původu nebo předchozího usazení doklady uvedené v prvním pododstavci, mohou být nahrazeny místopřísežným prohlášením nebo v členských státech, které takové prohlášení neupravují, čestným prohlášením učiněným dotyčnou osobou před příslušným soudním nebo správním orgánem nebo před notářem nebo příslušným profesním nebo stavovským sdružením členského státu původu nebo předchozího usazení; tento orgán nebo notář vydá potvrzení o místopřísežném prohlášení nebo čestném prohlášení.

2. Pokud příslušný orgán hostitelského členského státu požaduje od státních příslušníků tohoto členského státu pro přístup k regulovanému povolání nebo jeho výkon potvrzení o fyzickém a duševním zdraví, přijme jako dostatečný důkaz v tomto smyslu doklad, který se v těchto případech požaduje v členském státě původu nebo předchozího usazení.

Pokud členský stát původu nebo předchozího usazení nepožaduje pro přístup k danému povolání nebo jeho výkon takový doklad, přijme hostitelský členský stát od státních příslušníků členského státu původu nebo předchozího usazení potvrzení vydané příslušným orgánem tohoto státu, které odpovídá potvrzení vydávanému v hostitelském členském státě.

3. Příslušný orgán hostitelského členského státu může požadovat, aby doklady nebo potvrzení uvedené v odstavcích 1 a 2 nebyly při předložení starší tři měsíců.

4. Pokud příslušný orgán hostitelského členského státu požaduje od státních příslušníků tohoto členského státu pro přístup k regulovanému povolání nebo jeho výkon, aby učinili místopřísežné nebo čestné prohlášení, a toto místopřísežné nebo čestné prohlášení nemohou učinit státní příslušníci jiných členských států, zajistí příslušný orgán, aby byla dotyčné osobě nabídnuta rovnocenná forma a vhodná formulace místopřísežného nebo čestného prohlášení.

Článek 11

1. Příslušné orgány hostitelských členských států přiznávají státním příslušníkům členských států, kteří splnili podmínky pro přístup k regulovanému povolání a pro jeho výkon na jejich

území, právo užívat profesní označení hostitelského členského státu odpovídající uvedenému povolání.

2. Příslušné orgány hostitelského členského státu přiznávají státním příslušníkům členských států, kteří splnili podmínky pro přístup k regulovanému povolání a výkon tohoto povolání na jeho území, právo užívat jejich dovolené akademické tituly v jazyce členských států původu nebo členských států, odkud přicházejí, a popřípadě zkratky těchto titulů. Hostitelský členský stát může požadovat, aby tento titul byl doprovázen názvem a sídlem zařízení nebo zkušební komise, které jej udělily.

3. Pokud je v hostitelském členském státě povolání regulováno sdružením nebo organizací uvedenou v čl. 1 písm. f), jsou státní příslušníci členských států oprávněni užívat profesní označení nebo jeho zkratku udělované organizací nebo sdružením, pouze prokáží-li členství v této organizaci nebo sdružení.

Pokud sdružení nebo organizace podmiňují členství určitými kvalifikačními požadavky, mohou je použít na státní příslušníky ostatních členských států, kteří jsou držiteli diplomu ve smyslu čl. 1 písm. a), osvědčení ve smyslu čl. 1 písm. b) nebo dokladu o vzdělání a odborné přípravě nebo dosažené kvalifikaci ve smyslu čl. 5 prvního pododstavce písm. b) nebo článku 9, pouze v souladu s touto směrnicí, zejména s články 3, 4 a 5.

Článek 12

1. Hostitelský členský stát přijme jako důkaz, že podmínky stanovené v článcích 3 až 9 jsou splněny, doklady vydané příslušnými orgány členských států, které musí dotyčná osoba předložit spolu s žádostí o výkon dotyčného povolání.

2. Vyřizování žádostí o výkon regulovaného povolání musí být ukončeno co nejdříve a výsledek musí být sdělen spolu s odůvodněným rozhodnutím příslušného orgánu hostitelského členského státu nejpozději do čtyř měsíců po předložení všech dokladů týkajících se dotyčné osoby. Proti tomuto rozhodnutí nebo proti tomu, že nebylo vydáno, musí být podle vnitrostátních právních předpisů přípustný opravný prostředek k soudu.

KAPITOLA VIII

Postup koordinace

Článek 13

1. Členský stát určí ve lhůtě stanovené v článku 17 příslušné orgány pověřené přijímat žádosti a rozhodnutí podle této směrnice. Uvědomí o tom ostatní členské státy a Komisi.

2. Každý členský stát jmenuje osobu odpovědnou za koordinaci činností orgánů uvedených v odstavci 1 a uvědomí o tom ostatní členské státy a Komisi. Úkolem této osoby je podporovat jednotné uplatňování této směrnice na všechna dotyčná povolání. Tento koordinátor je členem koordinační skupiny zřízené při Komisi podle čl. 9 odst. 2 směrnice 89/48/EHS.

Koordinační skupina zřízená podle výše zmíněného ustanovení směrnice 89/48/EHS má také za úkol

- usnadňovat provádění této směrnice,
- shromažďovat všechny užitečné informace pro její uplatňování v členských státech, zejména informace týkající se vypracování informačního seznamu regulovaných povolání a rozdílů mezi kvalifikacemi udělovanými v členských státech s cílem pomoci příslušným orgánům členských států při hodnocení případných podstatných odlišností.

Komise může konzultovat s touto skupinou jakékoli plánované změny stávajícího systému.

3. Členské státy přijmou opatření k poskytování nezbytných informací o uznávání diplomů a osvědčení a o dalších podmínkách, jimiž se řídí přístup k regulovaným povoláním v oblasti působnosti této směrnice. Ke splnění tohoto úkolu mohou využít stávající informační síť a popřípadě odpovídající profesní sdružení a organizace. Komise učiní nezbytná opatření k zabezpečení rozvoje a koordinace sdělování nezbytných informací.

KAPITOLA IX

Postup pro odchylku od práva volby mezi adaptačním obdobím a zkouškou způsobilosti

Článek 14

1. Pokud členský stát navrhne podle čl. 4 odst. 1 písm. b) druhého pododstavce druhé věty, čl. 5 třetího pododstavce nebo čl. 7 písm. a) druhého pododstavce druhé věty neudělit žadatelům právo

volby mezi adaptačním obdobím a zkouškou způsobilosti, sdělí neprodleně Komisi návrh předpisu. Zároveň sdělí Komisi, z jakých důvodů je jeho přijetí nezbytné.

Komise takový návrh neprodleně sdělí ostatním členským státům; může jej také konzultovat s koordinační skupinou uvedenou v čl. 13 odst. 2.

2. Aniž je dotčena možnost Komise a ostatních členských států vyjádřit se k návrhu, může členský stát přijmout tento předpis, jen pokud Komise nerozhodne do tří měsíců jinak.

3. Na žádost členského státu nebo Komise jim členské státy neprodleně sdělí konečné znění předpisu vyplývajícího z použití tohoto článku.

4. Zástupce Komise předloží výboru návrh opatření, která mají být přijata. Výbor zaujme stanovisko k návrhu ve lhůtě, kterou může předseda stanovit podle naléhavosti věci. Stanovisko se přijímá většinou stanovenou v čl. 148 odst. 2 Smlouvy pro přijímání rozhodnutí, která má Rada přijímat na návrh Komise. Hlasům zástupců členských států ve výboru je přidělena váha stanovená v uvedeném článku. Předseda nehlasuje.

5. Komise přijme opatření, která jsou okamžitě použitelná. Pokud však tato opatření nejsou v souladu se stanoviskem výboru, sdělí je Komise neprodleně Radě. V tomto případě může Komise nejvýše o dva měsíce odložit použitelnost opatření, o kterých rozhodla.

6. Rada může kvalifikovanou většinou ve lhůtě stanovené v předchozím odstavci přijmout jiné rozhodnutí.

7. Komise uvědomí dotyčné členské státy o rozhodnutí a případně zveřejní změněný seznam v *Úředním věstníku Evropských společenství*.

KAPITOLA X

Postup měnění příloh C a D

Článek 15

1. Seznamy oborů vzdělávání a odborné přípravy uvedené v přílohách C a D mohou být měněny na základě odůvodněné žádosti kteréhokoli dotyčného členského státu podané Komisi. K návrhu musí být připojeny veškeré potřebné informace, a zejména znění příslušných ustanovení vnitrostátních právních předpisů. Členský stát, který podá žádost, uvědomí také ostatní členské státy.

2. Komise přezkoumá dotyčný obor vzdělávání a odborné přípravy a obory požadované v ostatních členských státech. Zejména ověří, zda kvalifikace vyplývající z dotyčného oboru poskytuje držitelé

— úroveň odborného vzdělávání srovnatelně vysokou s úrovní postsekundárního studia uvedeného v čl. 1 písm. a) prvním pododstavci druhé odrážce bodě i),

— obdobnou úroveň odpovědnosti a činnosti.

3. Komisi je nápomocen výbor složený ze zástupců členských států, kterému předsedá zástupce Komise.

KAPITOLA XI

Ostatní ustanovení

Článek 16

Po uplynutí lhůty stanovené v článku 17 předkládají členské státy Komisi každé dva roky zprávu o uplatňování zavedené úpravy.

Kromě obecných poznámek tato zpráva obsahuje statistické shrnutí přijatých rozhodnutí a popis hlavních obtíží vyplývajících z uplatňování této směrnice.

Článek 17

1. Členské státy přijmou právní a správní předpisy nezbytné pro dosažení souladu s touto směrnicí nejpozději do 18. června 1994. Neprodleně o nich uvědomí Komisi.

Tato opatření přijatá členskými státy musí obsahovat odkaz na tuto směrnici nebo musí být takový odkaz učiněn při jejich úředním vyhlášení. Způsob odkazu si určí členské státy.

2. Členské státy sdělí Komisi znění hlavních ustanovení vnitrostátních právních předpisů, které přijmou v oblasti působnosti této směrnice.

Článek 18

Nejpozději do pěti let po uplynutí lhůty uvedené v článku 17 podá Komise Evropskému parlamentu, Radě a Hospodářskému a sociálnímu výboru zprávu o pokroku při uplatňování této směrnice.

Po provedení všech nezbytných konzultací předloží Komise své závěry o všech změnách, které musí být učiněny v této směrnici. Je-li to vhodné, předloží Komise zároveň návrhy na zlepšení

stávajících pravidel v zájmu napomáhání volnému pohybu osob, svobodě usazování a volnému pohybu služeb.

Článek 19

Tato směrnice je určena členskými státy.

V Lucemburku dne 18. června 1992.

Za Radu

předseda

Vitor MARTINS

PŘÍLOHA A

Seznam směrnic uvedených v čl. 2 druhém pododstavci

1. 64/429/EHS ⁽¹⁾

Směrnice Rady ze dne 7. července 1964 o dosažení svobody usazování a volného pohybu služeb pro samostatně výdělečné činnosti ve zpracovatelských odvětvích oddílů 23-40 ISIC (průmysl a řemesla)

64/427/EHS ⁽²⁾

Směrnice Rady ze dne 7. července 1964, kterou se stanoví pravidla pro přechodná opatření týkající se činností osob samostatně výdělečně činných ve výrobních a zpracovatelských odvětvích oddílů 23-40 ISIC (průmysl a řemesla)

2. 68/365/EHS ⁽³⁾

Směrnice Rady ze dne 15. října 1968 o dosažení svobody usazování a volného pohybu služeb pro samostatně výdělečné činnosti v potravinářském průmyslu a ve výrobě nápojů (oddíly 20 a 21 ISIC)

68/366/EHS ⁽⁴⁾

Směrnice Rady ze dne 15. října 1968, kterou se stanoví pravidla pro přechodná opatření v oblasti samostatně výdělečných činností v potravinářském průmyslu a ve výrobě nápojů (oddíly 20 a 21 ISIC)

3. 64/223/EHS ⁽⁵⁾

Směrnice Rady ze dne 25. února 1964 o dosažení svobody usazování a volného pohybu služeb pro činnosti ve velkoobchodu

64/224/EHS ⁽⁶⁾

Směrnice Rady ze dne 25. února 1964 o dosažení svobody usazování a volného pohybu služeb pro zprostředkovatelské činnosti v obchodu, průmyslu a řemeslné výrobě

64/222/EHS ⁽⁷⁾

Směrnice Rady ze dne 25. února 1964, kterou se stanoví pravidla pro přechodná opatření v oblasti činností ve velkoobchodě a zprostředkovatelských činností v obchodu, průmyslu a řemeslné výrobě

4. 68/363/EHS ⁽⁸⁾

Směrnice Rady ze dne 15. října 1968 o dosažení svobody usazování a volného pohybu služeb pro samostatně výdělečné činnosti v maloobchodě (skupina 612 ISIC)

68/364/EHS ⁽⁹⁾

Směrnice Rady ze dne 15. října 1968, kterou se stanoví pravidla pro přechodná opatření pro samostatně výdělečné činnosti v maloobchodě (skupina 612 ISIC)

5. 70/522/EHS ⁽¹⁰⁾

Směrnice Rady ze dne 30. listopadu 1970 o dosažení svobody usazování a volného pohybu služeb pro samostatně výdělečné činnosti osob ve velkoobchodě s uhlím a zprostředkovatelské činnosti zprostředkovatelů v obchodě s uhlím (třída 6112 ISIC)

70/523/EHS ⁽¹¹⁾

Směrnice Rady ze dne 30. listopadu 1970, kterou se stanoví pravidla pro přechodná opatření v oblasti samostatně výdělečných činností osob ve velkoobchodě s uhlím a zprostředkovatelských činností ve velkoobchodě s uhlím (třída 6112 ISIC)

(1) Úř. věst. 117, 23.7.1964, s. 1880/64.

(2) Úř. věst. 117, 23.7.1964, s. 1863/64. Směrnice ve znění směrnice 69/77/EHS (Úř. věst. L 59, 10.3.1969, s. 8).

(3) Úř. věst. L 260, 22.10.1968, s. 9.

(4) Úř. věst. L 260, 22.10.1968, s. 12.

(5) Úř. věst. 56, 4.4.1964, s. 863/64.

(6) Úř. věst. 56, 4.4.1964, s. 869/64.

(7) Úř. věst. 56, 4.4.1964, s. 857/64.

(8) Úř. věst. L 260, 22.10.1968, s. 1.

(9) Úř. věst. L 260, 22.10.1968, s. 6.

(10) Úř. věst. L 267, 10.12.1970, s. 14.

(11) Úř. věst. L 267, 10.12.1970, s. 18.

6. 74/557/EHS ⁽¹⁾

Směrnice Rady ze dne 4. června 1974 o dosažení svobody usazování a volného pohybu služeb pro samostatně výdělečné činnosti a zprostředkovatelské činnosti v obchodě s toxickými látkami a jejich distribuci

74/556/EHS ⁽²⁾

Směrnice Rady ze dne 4. června 1974, kterou se stanoví pravidla pro přechodná opatření v oblasti obchodu s toxickými látkami a jejich distribuce a v oblasti činností zahrnujících odborné používání takových látek, včetně zprostředkovatelských činností

7. 68/367/EHS ⁽³⁾

Směrnice Rady ze dne 15. října 1968 o dosažení svobody usazování a volného pohybu služeb pro samostatně výdělečné činnosti v oblasti osobních služeb (oddíl 85 ISIC):

1. restaurace a prodej nápojů (skupina 852 ISIC);
2. hotely a obdobná zařízení, kempy (skupina 853 ISIC)

68/368/EHS ⁽⁴⁾

Směrnice Rady ze dne 15. října 1968, kterou se stanoví pravidla pro přechodná opatření pro samostatně výdělečné činnosti v oblasti osobních služeb (oddíl 85 ISIC)

1. restaurace a prodej nápojů (skupina 852 ISIC);
2. hotely a obdobná zařízení, kempy (skupina 853 ISIC)

8. 77/92/EHS ⁽⁵⁾

Směrnice Rady ze dne 13. prosince 1976 o opatřeních k usnadnění účinného výkonu svobody usazování a volného pohybu služeb u činnosti pojišťovacích agentů a makléřů (skupina 630 ISIC), a zejména o přechodných opatřeních ohledně těchto činností

9. 82/470/EHS ⁽⁶⁾

Směrnice Rady ze dne 29. června 1982 o opatřeních k usnadnění účinného výkonu svobody usazování a volného pohybu služeb pro samostatně výdělečné činnosti související s činnostmi dopravců, cestovních kancelářů (skupina 718 ISIC) a skladovatelů (skupina 720 ISIC)

10. 82/489/EHS ⁽⁷⁾

Směrnice Rady ze dne 19. července 1982 o opatřeních k usnadnění účinného výkonu práva usazování a volného pohybu služeb kadeřníků

11. 75/368/EHS ⁽⁸⁾

Směrnice Rady ze dne 16. června 1975 o opatřeních k usnadnění účinného výkonu svobody usazování a volného pohybu služeb pro různé činnosti (oddíl 01 až 85 ISIC), a zejména o přechodných opatřeních pro tyto činnosti

12. 75/369/EHS ⁽⁹⁾

Směrnice Rady ze dne 16. června 1975 o opatřeních k usnadnění účinného výkonu svobody usazování a volného pohybu služeb pro činnosti vykonávané ambulantně, a zejména o přechodných opatřeních pro tyto činnosti

⁽¹⁾ Úř. věst. L 307, 18.11.1974, s. 5.

⁽²⁾ Úř. věst. L 307, 18.11.1974, s. 1.

⁽³⁾ Úř. věst. L 260, 22.10.1968, s. 16.

⁽⁴⁾ Úř. věst. L 260, 22.10.1968, s. 19.

⁽⁵⁾ Úř. věst. L 26, 31.1.1977, s. 14.

⁽⁶⁾ Úř. věst. L 213, 21.7.1982, s. 1.

⁽⁷⁾ Úř. věst. L 218, 27.7.1982, s. 24.

⁽⁸⁾ Úř. věst. L 167, 30.6.1975, s. 22.

⁽⁹⁾ Úř. věst. L 167, 30.6.1975, s. 29.

Poznámka

Některé z výše vyjmenovaných směrnic byly doplněny akty o přistoupení Dánska, Irska a Velké Británie (Úř. věst. L 73, 27.3.1972), Řecka (Úř. věst. L 291, 19.11.1979) a Španělska a Portugalska (Úř. věst. L 302, 15.11.1985).

PŘÍLOHA B

Seznam směrnic uvedených v čl. 2 třetím pododstavci

Směrnice vyjmenované v příloze A v bodech 1 až 7, s výjimkou směrnice 74/556/EHS uvedené v bodě 6.

PŘÍLOHA C

SEZNAM OBORŮ VZDĚLÁVÁNÍ A ODBORNÉ PŘÍPRAVY, KTERÉ MAJÍ ZVLÁŠTNÍ STRUKTURU, UVEDENÝCH V ČL. 1 PÍSM. a) PRVNÍM PODODSTAVCI DRUHÉ ODRÁŽCE BODĚ II)**1. Oblast zdravotnická a péče o dítě***V Německu*

odborná příprava pro povolání:

- dětská sestra, dětský ošetřovatel („Kinderkrankenschwester/Kinderkrankenpfleger“),
- rehabilitační pracovník („Krankengymnast(in)“),
- ergoterapeut („Beschäftigungs- und Arbeitstherapeut(in)“),
- logoped („Logopäde/Logopädin“),
- ortopedický protetik („Orthoptist(in)“),
- státem uznaný vychovatel („Staatlich anerkannte(r) Erzieher(in)“),
- státem uznaný učitel zvláštní školy („Staatlich anerkannte(r) Heilpädagoge(-in)“).

V Itálii

odborná příprava pro povolání:

- zubní technik („odontotecnico“),
- oční optik („ottico“),
- pedikér („podologo“).

V Lucembursku:

odborná příprava pro povolání:

- radiologický laborant (assistant(e) technique médical(e) en radiologie),
- zdravotní laborant (assistant(e) technique médical(e) de laboratoire),
- psychiatrická sestra, psychiatrický ošetřovatel (infirmier/ière psychiatrique),
- zdravotnický asistent na chirurgii (assistant(e) technique médical(e) en chirurgie),
- dětská sestra, dětský ošetřovatel (infirmier/ière puériculteur/trice),
- zdravotní sestra na anesteziologii, ošetřovatel na anesteziologii (infirmier/ière anesthésiste),
- diplomovaný masér (masseur/euse diplômé(e)),
- vychovatel (éducateur/trice),

které představují obory vzdělávání a odborné přípravy v celkové délce nejméně třináct let zahrnující:

- buď nejméně tříletou odbornou přípravu v odborné škole ukončenou zkouškou, v některých případech doplněnou jednoletým nebo dvouletým specializačním studiem ukončeným zkouškou,
- nebo nejméně dvouapůlleté vzdělávání v odborné škole ukončené zkouškou a doplněné alespoň šestiměsíční odbornou praxí nebo alespoň šestiměsíční stáží ve schváleném zařízení,
- nebo nejméně dvouleté vzdělávání v odborné škole ukončené zkouškou a doplněné alespoň jednoletou odbornou praxí nebo alespoň jednoletou stáží ve schváleném zařízení.

2. Obor mistra řemesel („Mester/Meister/Maitre“), který představuje obory vzdělávání a odborné přípravy týkající se řemeslných dovedností, na které se nevztahují směrnice vyjmenované v příloze A*V Dánsku*

odborná příprava pro povolání:

- optometrik („optometrist“),

toto studium trvá celkem čtrnáct let, včetně pětileté odborné přípravy rozdělené na dva a půl roku teoretického vzdělávání zajišťovaného zařízením pro odbornou přípravu a dva a půl roku praktické přípravy na pracovišti, a je ukončeno uznávanou zkouškou týkající se řemesla a udělující právo užívat titul „Mester“;

— ortopedický technik („ortopædimekaniker“),

toto studium trvá celkem dvanáct a půl roku, včetně odborné přípravy v délce tři a půl roku rozdělené na šest měsíců teoretického vzdělávání v zařízení pro odbornou přípravu a tříletou praktickou přípravu na pracovišti, a je ukončeno uznávanou zkouškou týkající se řemesla a potvrzující právo užívat titul „Mester“;

— ortopedický obuvník („ortopædiskomager“),

toto studium trvá celkem třináct a půl roku, včetně odborné přípravy v délce čtyř a půl roku rozdělené na dvouleté teoretické vzdělávání v zařízení pro odbornou přípravu a dvouapůlleté praktické přípravy na pracovišti, a je ukončen uznávanou zkouškou týkající se řemesla a udělující právo užívat titul „Mester“.

V Německu

odborná příprava pro povolání:

- oční optik („Augenoptiker“),
- zubní technik („Zahntechniker“),
- bandážista („Bandagist“),
- výrobce pomůcek pro sluchově postižené („Hörgeräte – Akustiker“),
- ortopedický technik („Orthopädimechaniker“),
- ortopedický obuvník („Orthopädieschumacher“).

V Lucembursku

odborná příprava pro povolání:

- oční optik („opticien“),
- zubní technik („mécanicien dentaire“),
- výrobce pomůcek pro sluchově postižené („audioprothésiste“),
- ortopedický protetik/bandážista („mécanicien orthopédiste/bandagiste“),
- ortopedický obuvník („orthopédiste-cordonnier“).

Toto studium trvá celkem čtrnáct let, včetně nejméně pěti let odborné přípravy podle strukturované osnovy získávané částečně na pracovišti a zčásti zajišťované zařízením pro odbornou přípravu, a je ukončeno zkouškou, jejíž úspěšné složení je nezbytné pro výkon činnosti založené na dovednostech, ať již jako samostatně výdělečně činné osoby či jako zaměstnance se srovnatelnou odpovědností.

3. Oblast námořnictví

a) Námořní doprava

V Dánsku

odborná příprava pro povolání:

- kapitán lodi („skibsfører“),
- první důstojník („overstyrmand“),
- kormidelní poddůstojník, palubní důstojník („enestyrmand, vagthavende styrmand“),
- palubní důstojník („vaghavende styrmand“),
- lodní strojník („maskinchef“),
- první strojní důstojník („1. maskinmester“),
- první strojní důstojník/palubní strojní důstojník („1. maskinmester/vaghavende maskinmester“).

V Německu

odborná příprava pro povolání:

- kapitán lodi velké pobřežní plavby („Kapitän AM“),
- kapitán lodi pobřežní plavby („Kapitän AK“),
- palubní důstojník lodi velké pobřežní plavby („Nautischer Schiffsoffizier AMW“),
- palubní důstojník lodi pobřežní plavby („Nautischer Schiffsoffizier AKW“),
- první strojní důstojník, třídy C („Schiffsbetriebstechniker CT – Leiter von Maschinenanlagen“),
- lodní mechanik, třídy C („Schiffmaschinist CMA – Leiter von Maschinenanlagen“),
- strojní důstojník, třídy C („Schiffsbetriebstechniker CTW“),
- lodní mechanik, třídy C – jediný strojní důstojník („Schiffsmaschnist CMAW – Technischer Alleinoffizier“).

V Itálii

odborná příprava pro povolání:

- palubní důstojník („ufficiale di coperta“),
- strojní důstojník („ufficiale di macchina“).

V Nizozemsku

odborná příprava pro povolání:

- první palubní důstojník (loď pro pobřežní plavbu) (s doplňkovou přípravou) („stuurman kleine handel-svart (met aanvullig)“),
- diplomovaný strojník („diploma motordrijver“),

kteřá představuje odbornou přípravu:

- v Dánsku devět let základního vzdělávání následovaného základní odbornou přípravou a/nebo službou na moři trvající sedmáct až třicet šest měsíců doplněnou
  - u palubních důstojníků jednoletou specializovanou odbornou přípravou,
  - u ostatních tříletou specializovanou odbornou přípravou,
- v Německu trvající celkem čtrnáct až osmnáct let, včetně tříleté základní odborné přípravy a jednoleté služby na moři, po níž následují jeden nebo dva roky specializované odborné přípravy doplněné popřípadě dvouletou odbornou praxí v navigaci,
- v Itálii trvající celkem třináct let, z nichž je alespoň pět let profesní přípravy zakončené zkouškou popřípadě doplněné stáží,
- v Nizozemsku zahrnující čtrnáct let studia, ze kterého alespoň dva roky probíhají ve specializovaných zařízeních pro odbornou přípravu doplněnou dvanáctiměsíční stáží,

a které jsou uznány Mezinárodní úmluvou STCW (Mezinárodní úmluva o normách výcviku, kvalifikace a strážní službě námořníků, 1978).

b) Námořní rybolov*V Německu*

odborná příprava pro povolání:

- kapitán, hlubinný rybolov („Kapitän BG/Fischerei“),
- kapitán, pobřežní rybolov („Kapitän BK/Fischerei“),
- palubní důstojník lodi určené pro hlubinný rybolov („Nautischer Schiffsoffizier BGW/Fischerei“),
- palubní důstojník lodi určené pro pobřežní rybolov („Nautischer Schiffsoffizier BKW/Fischerei“).

V Nizozemsku

odborná příprava pro povolání:

- první strojní důstojník V („stuurman werktuigkundige V“),

- strojní důstojník IV rybářské lodi („werktuigkundige IV visvaart“),
- první důstojník IV rybářské lodi („stuurman IV visvaart“),
- první strojní důstojník VI („stuurman werktuigkundige VI“),

kteřá představuje odbornou přípravu:

- v Německu o celkové délce čtrnáct až osmnáct let, včetně tříleté základní odborné přípravy a jednoleté služby na moři, po níž následuje jeden nebo dva roky specializované odborné přípravy doplněné popřípadě dvouletou odbornou praxí v navigaci,
- v Nizozemsku zahrnující třináct až patnáct let studia, ze kterého alespoň dva roky probíhají ve specializovaných odborných školách doplněné dvanáctiměsíční odbornou praxí,

a je uznané Úmluvou z Torremolinos (Mezinárodní úmluva o bezpečnosti rybářských plavidel z roku 1977).

4. Technická oblast

V Itálii

odborná příprava pro povolání:

- geodet („geometra“),
- zemědělský technik („perito agrario“),
- účetní („ragioniero“) a účetní znalec („perito commerciale“),
- sociálněprávní poradce („consulente del lavoro“),

kteřá představuje střední technické studium o celkové délce nejméně třináct let, zahrnující osm let povinné školní docházky následované pěti lety středoškolského studia včetně tříletého odborného studia, ukončené zkouškou na technický Baccalaureat a doplněné:

- u geodetů:
buď nejméně dvouletou stáží v příslušném provozu,
nebo pětiletou odbornou praxí a
- u zemědělských techniků, účetních, účetních znalců a sociálněprávních poradců splněním dvouleté stáže, ukončené státní zkouškou.

V Nizozemsku

odborná příprava pro povolání:

- soudní vykonavatel („gerechtsdeurwaarder“),

kteřá představuje studium a odbornou přípravu o celkové délce devatenáct let skládající se z osmi let povinné školní docházky, následované osmi lety středoškolského vzdělávání včetně čtyř let technického vzdělávání ukončeného státní zkouškou a doplněné tříletou teoretickou a praktickou odbornou přípravou.

5. Studium ve Spojeném království schválené jako Národní profesní kvalifikace („National Vocational Qualifications“) nebo jako Skotské profesní kvalifikace („Scottish Vocational Qualifications“)

odborná příprava pro povolání:

- zdravotní laborant („Medical laboratory scientific officer“),
- důlní elektroinženýr („Mine electrical engineer“),
- důlní inženýr („Mine mechanical engineer“),
- kvalifikovaný sociální pracovník v oblasti duševních chorob („Approved social worker – Mental Health“),

- probační úředník („probation officer“),
- zubní lékař („Dental therapist“),
- zubní asistent („Dental hygienist“),
- oční optik („Dispensing optician“),
- správce dolu („Mine deputy“),
- konkurzní správce („Insolvency practitioner“),
- notář oprávněný k převodu nemovitostí („Licensed conveyancer“),
- protetik („Prosthetist“),
- první důstojník na nákladní/osobní lodi – bez omezení („First mate – Freight/Passenger ships – unrestricted“),
- druhý důstojník na nákladní/osobní lodi – bez omezení („Second mate – Freight/Passenger ships – unrestricted“),
- třetí důstojník na nákladní/osobní lodi – bez omezení („Third mate – Freight/Passenger ships – unrestricted“),
- palubní důstojník na nákladní/osobní lodi – bez omezení („Deck officer – Freight/Passenger ships – unrestricted“),
- strojní důstojník na nákladní/osobní lodi – neomezená oblast obchodování („Engineer officer – Freight/Passenger ships – unlimited trading area“),
- obchodní zástupce ochranné známky („Trade mark agent“),

kteří vedou k získání kvalifikací schválených jako Národní profesní kvalifikace („National Vocational Qualifications“) nebo potvrzených nebo uznaných za rovnocenné Národní radou pro profesní kvalifikace („National Council for Vocational Qualifications“), nebo ve Skotsku schválených jako Skotské profesní kvalifikace („Scottish Vocational Qualifications“), a odpovídají úrovním 3 a 4 Národního rámce profesních kvalifikací Spojeného království („National Framework of Vocational Qualifications“).

Tyto úrovně jsou vymezeny takto:

- **úroveň 3:** způsobilost vykonávat velký rozsah různých pracovních úkolů v celé řadě oblastí a většina z nich je složitá a není rutinní. Je v nich zahrnuta značná odpovědnost, samostatnost a často je požadován dozor nebo rada ostatních,
- **úroveň 4:** způsobilost vykonávat velký rozsah složitých technických a odborných pracovních úkolů v celé řadě oblastí a se značným stupněm osobní odpovědnosti a samostatnosti. Funkce vykonávané na této úrovni zahrnují často odpovědnost za práci vykonávanou ostatními osobami a rozdělování zdrojů.

PŘÍLOHA D

Seznam oborů vzdělávání a odborné přípravy, které mají zvláštní strukturu, uvedených v čl. 3 písm. b) prvním pododstavci třetí odrážce**Ve Spojeném království**

Regulované vzdělávání a odborná příprava vedoucí k získání kvalifikací schválených Národní radou pro profesní kvalifikace („National Council for Vocational Qualifications“) jako Národní profesní kvalifikace („National Vocational Qualifications“), nebo ve Skotsku schválených jako Skotské profesní kvalifikace („Scottish Vocational Qualifications“), na úrovni 3 a 4 Národního rámce profesních kvalifikací Spojeného království („National Framework of Vocational Qualifications“).

Tyto úrovně jsou vymezeny takto:

- **úroveň 3:** způsobilost vykonávat velký rozsah různých pracovních úkolů v celé řadě oblastí a většina z nich je složitá a není rutinní. Je v nich zahrnuta značná odpovědnost, samostatnost a často je požadován dozor nebo rada ostatních,
  - **úroveň 4:** způsobilost vykonávat velký rozsah složitých technických a odborných pracovních úkolů v celé řadě oblastí a se značným stupněm osobní odpovědnosti a samostatnosti. Funkce vykonávané na této úrovni zahrnují často odpovědnost za práci vykonávanou ostatními osobami a rozdělování zdrojů.
-